

วิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจการค้าไทยรายภูมิภาค

ประจำเดือนพฤษภาคม 2565

กลุ่มพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

กองนโยบายการสร้างเสริมความเข้มแข็งทางการค้า

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

โทร. 02-507-7894, 02-507-8501, 02-507-6489

E-mail: tpso.localeconomy@gmail.com

ภาคเหนือ

ลิ้นจี่แม่ใจพะเยา สร้างรายได้เพิ่ม

เมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2565 จังหวัดพะเยาจัดกิจกรรมส่งเสริมการเชื่อมโยง “ลิ้นจี่แม่ใจพะเยา” เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการตลาดและเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าทั้งออนไลน์และออฟไลน์ มีกิจกรรมหลากหลาย อาทิ เยี่ยมชมสวนและลิ้นจี่ต้นแรกของพะเยา (อายุ 53 ปี) จัดบุฟเฟต์ลิ้นจี่ ลิ้นจี่คุณภาพมาตรฐาน และบริการจัดส่งโดยบริษัทไปรษณีย์ไทย

ลิ้นจี่แม่ใจพะเยา ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) โดยต้องเพาะปลูกในพื้นที่อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา ซึ่งเป็นพื้นที่ต้นกำเนิดแม่น้ำหลายสายไหลรวมกันลงสู่กว๊านพะเยา สภาพดินมีโพแทสเซียมสูงอุดมด้วยแร่ธาตุจากธรรมชาติ

“ลิ้นจี่” เป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญของจังหวัดพะเยา สร้างรายได้ให้กับเกษตรกร จังหวัดพะเยาเป็นแหล่งผลิตลิ้นจี่มากที่สุด 1 ใน 5 อันดับแรกของประเทศ ในปี 2565 มีผลผลิต 4,400 ตัน ปลูกมากที่สุดใน อ.แม่ใจ (12,000 ไร่) ซึ่งเป็นลิ้นจี่พันธุ์ฮวงฮวย ที่มีความหอมอร่อย หวานอมเปรี้ยวเนื้อแห้ง สีสวย ขึ้นทะเบียนเป็นลิ้นจี่ GI ราคาคุณภาพเกรดพรีเมียม (GI) อยู่ที่กิโลกรัมละ 100-150 บาท ขณะที่ลิ้นจี่ทั่วไป กิโลกรัมละ 35-40 บาท

การส่งออกลิ้นจี่สดของไทยกระจุกตัวอยู่ในจีน และมาเลเซีย รวม 2 ประเทศมีสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 89 ของมูลค่าการส่งออกลิ้นจี่ของไทย

สำหรับตลาดส่งออกอื่นๆ ที่มีศักยภาพ ในปี 2564 พบว่า **ลิ้นจี่สด** มีอัตราการขยายตัวสูง ได้แก่ กาตาร์ (ร้อยละ 92.31) บาห์เรน (ร้อยละ 33.33) **ลิ้นจี่กระป๋อง** มีอัตราการขยายตัวสูง ได้แก่ สิงคโปร์ (ร้อยละ 1,518) ฮองกง (ร้อยละ 664) สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (ร้อยละ 637) ไต้หวัน (ร้อยละ 137) และฝรั่งเศส (ร้อยละ 120) ถือว่าเป็นตลาดใหม่ที่มีศักยภาพและมีโอกาสในการส่งออกสูง

ลิ้นจี่สด : ปี 2564 ไทยส่งออกไปยังประเทศสำคัญ

	จีน	มูลค่า 13.45 ล้านบาท 350 ตัน
	มาเลเซีย	มูลค่า 11.26 ล้านบาท 446 ตัน
	สิงคโปร์	1.51 ล้านบาท 36 ตัน

การผลิต ปี 2564

เนื้อที่ให้ผลผลิตทั่วประเทศ 108,441 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปีก่อน (101,889 ไร่) ร้อยละ 6.43 มีผลผลิต 38,970 ตัน ลดลงจากปีก่อน (42,253 ตัน) ร้อยละ 7.77 เนื่องจากสภาพภูมิอากาศไม่เอื้ออำนวย จังหวัดที่ปลูกลิ้นจี่มากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย น่าน พะเยา และสมุทรสงคราม

ราคา ปี 2564

ราคาลิ้นจี่เฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้ กิโลกรัมละ 41.35 บาท (เดิม 34.35บาท) เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.61 จากปีก่อน เนื่องจากผลผลิตลดลง ประกอบกับผลผลิตคุณภาพดีกว่าปีที่ผ่านมา ทำให้ได้ราคาสูง

การส่งออก ใน ปี 2564 ไทยส่งออกไปตลาดโลก

ลิ้นจี่สด 850 ตัน มูลค่า 27.73 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.37 เทียบกับปีก่อน

ตลาดส่งออกสำคัญ คือ จีน มาเลเซีย และสิงคโปร์ คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 48.50 40.61 และ 5.45 ตามลำดับ

ลิ้นจี่กระป๋อง 3,563 ตัน มูลค่า 235.24 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.80 เทียบกับปีก่อน

ตลาดส่งออกสำคัญ คือ สหรัฐอเมริกา เวียดนาม และอินโดนีเซีย คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 23.49 13.46 และ 9.60 ตามลำดับ

ลิ้นจี่กระป๋อง : ปี 2564 ไทยส่งออกไปยังประเทศสำคัญ

	สหรัฐอเมริกา	มูลค่า 55.26 ล้านบาท 746 ตัน
	เวียดนาม	มูลค่า 31.66 ล้านบาท 457 ตัน
	อินโดนีเซีย	22.58 ล้านบาท 380 ตัน

ข้อเสนอแนะของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

- ส่งเสริมการตลาดภายในประเทศ ทั้งออฟไลน์และออนไลน์ (เพิ่มจุดขาย) ในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก เพื่อกระจายผลผลิตถึงผู้บริโภคโดยตรง
- ผลักดันและขยายการส่งออกไปยังตลาดใหม่ในต่างประเทศเพิ่มขึ้น
- เพิ่มการประชาสัมพันธ์ลิ้นจี่ไทยในต่างประเทศ โดยเฉพาะตลาดที่มีศักยภาพสูง
- ควบคุมผลผลิตให้มีคุณภาพสม่ำเสมอ ตรงตามความต้องการของตลาด และเป็นไปตามมาตรฐานและข้อกำหนดของตลาดต่างประเทศ
- พัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่สามารถควบคุมคุณภาพของลิ้นจี่ไม่ให้เสียหายก่อนถึงมือผู้บริโภค รวมถึงการขนส่งที่มีคุณภาพ

อ้างอิง

- กรมส่งเสริมการเกษตร (2565). ข้อมูลสารสนเทศผลผลิตด้านการเกษตร (ออนไลน์) <https://production.doae.go.th/>. สืบค้นวันที่ 19 พ.ค. 2565
- กรุงเทพฯธุรกิจ (2565). **เปิดชมสวนลิ้นจี่ ต้นแรกของพะเยา พร้อมชิมสายพันธุ์ฮวงฮวยเกรดพรีเมียม**. (ออนไลน์) www.bangkokbiznews.com สืบค้นวันที่ 18 เม.ย. 2565
- กรมทรัพย์สินทางปัญญา (2563). **สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์**. (ออนไลน์) <http://www.ipthailand.go.th>. สืบค้นวันที่ 1 เม.ย. 2565

ภาคตะวันออก

น้ำมั่งคุด “จันทรส” สินค้าแปรรูปชายดี ฝีมือวิสาหกิจชุมชนบ้านท่าศาลา

เกษตรกร จังหวัดจันทบุรี ต่อยอดผลผลิตแปรรูปสร้างมูลค่าเพื่อ หลีกเลี้ยงสินค้าล้นตลาดและราคาตกต่ำ ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน บ้านท่าศาลา อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี ริเริ่มการแปรรูปน้ำมั่งคุดจันทรส เพื่อ แก้ปัญหามังคุดตกเกรดที่ไม่สามารถส่งออกเป็นผลสดได้ นำมาแปรรูป เป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ อาทิ น้ำมั่งคุด 70 และ 100 เปอร์เซ็นต์ สบู่มังคุด สบู่เหลวจากเปลือกมังคุด ยาหม่องจากเปลือกมังคุด เป็นต้น สามารถ สร้างรายได้เป็นหลักแสนบาทต่อเดือน

การผลิต

ปี 2564 พื้นที่ปลูกมังคุดทั่วประเทศ 474,121.91 ไร่ เกษตรกรที่ปลูกมังคุด 142,673 ครัวเรือน มีผลผลิตทั้งประเทศ 246,394.47 ตัน โดยมังคุดจะออก ผลผลิตสู่ตลาดในช่วงเดือนพฤษภาคม – สิงหาคม จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกมากที่สุด ได้แก่

- จันทบุรี (128,658 ไร่)
- นครศรีธรรมราช (112,998 ไร่)
- ชุมพร (52,970 ไร่)
- ตรัง (40,102 ไร่)
- ระยอง (28,091 ไร่)

ปี 2565 (ม.ค.-พ.ค.) พื้นที่ปลูกมังคุดทั่วประเทศ 463,185. 29 ไร่ (เพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.14 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา) เกษตรกรที่ปลูก มังคุด 138,293 ครัวเรือน (เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.04 จากช่วงเวลาเดียวกันของปี ที่ที่ผ่านมา) มีผลผลิตทั้งประเทศ 28,553.09 ตัน

อ้างอิง

กรมส่งเสริมการเกษตร (2565). สถิติมังคุด: <https://production.doae.go.th/>. สืบค้นวันที่ 20 พ.ค. 2565
เทคโนโลยีชาวบ้าน (2565). น้ำมั่งคุด “จันทรส” สินค้าแปรรูปชายดี ฝีมือวิสาหกิจชุมชนบ้านท่าศาลา สร้างรายได้หลักแสน
ต่อเนื่อง: https://www.technologychaoban.com/marketing/article_162491. สืบค้นวันที่ 20 พ.ค. 2565
สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (2565). ส่งออกมังคุด: <http://www.2.ops3.moc.go.th/>. สืบค้นวันที่ 20 พ.ค. 2565

การส่งออก/การตลาด

ปี 2564 ไทยส่งออกมังคุดสดไปตลาดคู่ค้าสำคัญ ปริมาณ 256,266 ตัน มูลค่า 17,089.74 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.77 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

สำหรับช่วง 4 เดือนแรกของปี 2565 (มกราคม - เมษายน) ไทยส่งออกมังคุดสด ปริมาณ 4,081 ตัน มูลค่า 377.03 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 99.61 เมื่อเทียบกับปีก่อน ตลาดส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ จีน (ร้อยละ 92.64 ของมูลค่าการส่งออกมังคุดสด) รองลงมา คือ เกาหลีใต้ ฮองกง สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และสหรัฐอเมริกา มีสัดส่วนร้อยละ 2.15 2.08 1.02 และ 0.50 ตามลำดับ

เกษตรกรส่วนใหญ่ส่งออกมังคุดสด มากกว่าร้อยละ 90 ที่ เหลือเป็นมังคุดแช่เย็นแช่แข็ง อย่างไรก็ตาม ผลผลิตการเกษตรขึ้นอยู่กับสภาพภูมิอากาศและการดูแลของเกษตรกร ทำให้บางปีผลผลิต ออกมาล้นตลาด ราคาตกต่ำ เกษตรกรจึงมีการรวมกลุ่มกันแปรรูป ผลผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพื่อยืดอายุของผลผลิตและเพิ่มมูลค่า อาทิ น้ำมั่งคุด แยมมังคุด มังคุดกวน มังคุดไซเดอร์ สบู่มังคุด เป็นต้น

ข้อเสนอแนะของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าไปส่งเสริมให้ความรู้ให้แก่เกษตรกร เกี่ยวกับการปลูก การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว ตลอดจนการเก็บ รักษา เพื่อให้สวนของเกษตรกรผ่านการรับรองตามมาตรฐาน GAP (Good Agricultural Practices)
2. ส่งเสริมและพัฒนาโรงคัดบรรจุให้ได้มาตรฐาน GMP (Good Manufacturing Practice)
3. สนับสนุนกลุ่มเกษตรกรในการแปรรูปมังคุดเป็นผลิตภัณฑ์ที่มี มูลค่าสูง เช่น ยา ผลิตภัณฑ์ความงาม สกินแคร์ เช่น สบู่เปลือก มังคุด ลิปมันเปลือกมังคุด โลชั่นเปลือกมังคุด
4. อำนวยความสะดวกการซื้อขายผ่านกลไกสหกรณ์การเกษตร รวมถึงตลาด Modern Trade ตลาดกลางสินค้าเกษตรต่าง ๆ และการซื้อขายผ่านระบบแพลตฟอร์ม online เพิ่มขึ้น
5. ข้อมูลมหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวถึงงานวิจัยที่ค้นพบว่า สารสกัด จากเปลือกมังคุด “แซนโทน” มีผลในการฆ่าเซลล์มะเร็ง อีกทั้ง มังคุดมีสรรพคุณทางยาจำนวนมาก อาทิ เปลือกและเนื้อ รักษา ท้องร่วง สมานแผล ตันและใบ รักษาโรคบิดมูกเลือด ทำให้มังคุด สามารถนำไปแปรรูปเป็นยา สร้างมูลค่าเพิ่มได้อีกมาก ซึ่งภาครัฐ สามารถช่วยสนับสนุน โดยการให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับ “การกล่าวอ้างทางสุขภาพ” ซึ่งต้องมีเอกสารหลักฐานทาง วิทยาศาสตร์ที่พิสูจน์ เช่น เอกสารทางวิชาการ รายงานผลการศึกษา ในมนุษย์ ที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารที่น่าเชื่อถือ เป็นต้น

ภาคตะวันตก

ตากเปิดเมืองเปิดเศรษฐกิจ ตลาดนัดวันหยุด "กาดนั้งยองฯ" ริมน้ำปิงคึกคัก

"กาดนั้งยองคลองยาม" ริมน้ำปิงเมืองตาก จัดขึ้นที่ถนนริมแม่น้ำปิง ทุกเย็นวันเสาร์อาทิตย์ เป็นถนนสายวัฒนธรรม อนุรักษ์ฟื้นฟูวัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่น ที่ตั้งชื่อว่า "กาดนั้งยองคลองยาม" เนื่องจากร้านค้า ในตลาดจะจัดวางสินค้าบนแคร่ไม้ไผ่ ช่วยส่งเสริมการใช้ไม้ไผ่ ซึ่งเป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน และไม่บดบังทัศนียภาพอันสวยงาม ผู้คนที่เดินจับจ่ายในตลาดสามารถมองสายน้ำปิงและสวนหย่อมบริเวณ ริมน้ำปิงได้ด้วย เมื่อร้านค้าเป็นแคร่ไม้ไผ่ต่างๆ คนซื้อจึงต้องนั่งยองๆ ซื้อขายสินค้ากัน

นักท่องเที่ยวเดินทางมาจับจ่ายใช้สอยอย่างคึกคัก เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ได้บรรเทาลง ทั้งนี้ นายสมชัยรัฐ หทยะตันย์ดี อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดตาก เป็นต้นคิดในการสร้างกาดนั้งยองคลองยามขึ้นมา สมัยดำรงตำแหน่ง ได้นำร้านพิซซาทากา (Pizza TAKA) ซึ่งเป็นพิซซ่านำผลไม้ต่างๆ ตามฤดูกาลมาร่วมจำหน่าย โดยเฉพาะพิซซ่านำทุเรียน ซึ่งเป็นทุเรียน น้ำแร่ในพื้นที่อำเภอพบพระ ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก

บทวิเคราะห์

ตาก เป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนร้อยละ 18 สูงกว่าค่าเฉลี่ยของสัดส่วนคนจนทั่วประเทศ (ร้อยละ 6.84) อย่างไรก็ตาม จังหวัดตาก มีพัฒนาการที่ดี โดยสัดส่วนคนจนลดลงอย่างต่อเนื่อง มีสัดส่วนร้อยละ 29 21 และ 18 ในปี 2561 2562 2563 ตามลำดับ การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก การส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน เป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น

กาดนั้งยองคลองยาม ได้รับการส่งเสริมและก่อตั้งเป็นตลาดต้องชม ตามแบบฉบับเอกลักษณ์พาณิชย์ อัตลักษณ์ของชุมชน เมื่อปี 2559 เพื่อคืนวัฒนธรรม และวิถีชีวิตคนเมืองตากให้กลับไปสู่ยุคเดิมช่วยอนุรักษ์ฟื้นฟู วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นและภูมิปัญญาของคนเมืองตาก อีกทั้งยังเป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชน และส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในจังหวัด ส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้วิถีชีวิต จึงเป็นตลาดที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของคนตากอย่างแท้จริง

จากสถิติการท่องเที่ยวจังหวัดตาก ปี 2564 มีผู้เยี่ยมชมเยือนจำนวน 482,046 คน สามารถสร้างรายได้มูลค่า 1,191 ล้านบาท โดยแบ่งได้ ดังนี้

ผู้เยี่ยมชมคนไทย 481,753 คน
รายได้ 1,189.41 ล้านบาท

ผู้เยี่ยมชมชาวต่างชาติ 293 คน
รายได้ 1.16 ล้านบาท

จะเห็นว่าสถิติการท่องเที่ยวในส่วนของผู้เยี่ยมชมต่างชาติ ยังมีจำนวนน้อย อาจเป็นผลมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่ทำให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติได้รับผลกระทบจากมาตรการเข้าออกประเทศที่มีข้อจำกัด คาดว่าหลังจากรัฐบาลผ่อนคลายมาตรการและเปิดประเทศเต็มรูปแบบเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2565 จะมีนักท่องเที่ยวเข้าไทยเพิ่มขึ้น ดังนั้น ควรมีการส่งเสริมประชาสัมพันธ์ในวงกว้างมากขึ้นเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวไปสู่เมืองรอง

ข้อเสนอแนะ

1. สนับสนุนให้นำผลิตภัณฑ์ภายในท้องถิ่น รวมถึงภูมิปัญญาของคนในพื้นที่มาพัฒนาต่อยอด เพื่อสร้างรายได้ และรักษาเอกลักษณ์วัฒนธรรมของจังหวัดตากให้คงอยู่ต่อไป
2. ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านตามพื้นที่ชายแดน เนื่องจากมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรมที่สามารถดึงดูดคนนำมาส่งเสริมการท่องเที่ยวได้
3. ส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน เพิ่มศักยภาพในการผลิตสินค้าและภาคบริการ ให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคยุคใหม่ อาทิ สินค้าเกษตรอินทรีย์ สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น
4. วางแผนและหาแนวทางกระตุ้นเศรษฐกิจจังหวัด ด้วยการดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาในจังหวัดให้มากขึ้น

อ้างอิง

1. ฐานเศรษฐกิจดิจิทัล. ตากเปิดเมืองเปิดเศรษฐกิจ ตลาดนัดวันหยุด "กาดนั้งยองฯ" ริมน้ำปิงคึกคัก : ออนไลน์ <https://www.thansettakij.com/economy/525089> (สืบค้นวันที่ 16 พ.ค. 2565)
2. กองส่งเสริมและบริหารระบบตลาด. กรมการค้าภายใน : ออนไลน์ <https://mWSC.dit.go.th/> (สืบค้นวันที่ 16 พ.ค. 2565)
3. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. สถิติด้านการท่องเที่ยว ปี 2564 : ออนไลน์ <https://www.mots.go.th/> (สืบค้นวันที่ 16 พ.ค. 2565)